

F. Škvrnda: Predvolebná situácia na Slovensku? Pole súťažiacich sa naplnilo a tí už bežia a bežia...

- CZ24 News | 14. července 2023

SLOVENSKO: František Škvrnda nabízí předběžnou analýzu předvolební situace na Slovensku, které čekají předčasné parlamentní volby letos v září.

V dlhom, už vyše polročnom čakaní na predčasné voľby sa 2. júla skončila ich dôležitá fáza. Do tohto termínu sa museli zapisovateľke Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán odovzdať prihlášky kandidátnych listín. Zopakujeme známe fakty, že tak urobilo 25 subjektov, z ktorých je jedna koalícia a spolu je na listinách 2 728 kandidátov (odhalil sa medzi nimi aj jeden „dvojité“).

Ak to porovnáme s predchádzajúcimi voľbami, vidíme, že je to rovnaký počet subjektov, ako bol v roku 2020. V roku 2016 to bolo len 23 subjektov. V roku 2012 kandidovalo 26 subjektov, čo bolo najviac v parlamentných voľbách od vzniku samostatného Slovenska. Najmenej subjektov, a to 17, kandidovalo v rokoch 1994 a 1998. Z niekoľkonásobne väčšieho počtu politických strán a hnutí na Slovensku sa o hlasy vo voľbách uchádza teda len ich menšia časť. Možno povedať, že počet kandidujúcich subjektov na Slovensku je zhruba v tom rozmedzí ako vo väčšine štátov EÚ, podobne, žiaľ, aj humbug okolo nich.

Je síce ešte jeden krok – preskúmanie kandidátnych listín Štátnou komisiou. Termín je do 12. júla a najneskôr 22. júla kandidátne listiny, ktoré sú v súlade so zákonom, štátna komisia zaregistruje. Slovenský zákon o voľbách je značne benevolentný a tak nemožno očakávať žiadne veľké prekvapenia.

Už niekoľko dní po začiatku preskúmavania sa však zistilo, že opäť sa našiel „nevedko“, ktorý sa ocitol na dvoch listinách. Ide o Viliama Tankóa (*1995), ktorý je boxerom. Najprv odovzdala kandidátku s jeho menom Aliancia. Neskôr sa objavil aj na kandidátke koalície OĽANO A PRIATELIA a Kresťanská únia a ZA ĽUDÍ.

Tu musíme urobiť odbočku od hlavného textu, lebo plný a oficiálny názov tejto koalície je zložitý, neprehľadný až mätúci: OBYČAJNÍ ĽUDIA (OĽANO), NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI (NEKA), NOVA, SLOBODNÍ A ZODPOVEDNÍ, PAČIVALE ROMA, MAGYAR SZÍVEK, Kresťanská únia a ZA ĽUDÍ. Nad „politicky-marketingovým“, negustióznym písaním názvov strán a hnutí veľkými písmenami už nemá zmysel ani sa zmieňovať. Dali sme si tú námahu a zistili sme, že z 25 subjektov až 11 takto píše celý svoj názov či aspoň jeho časť. Vraj je to ochrana autorského práva používania názvu. Vzhľadom na viaceré prešibané a nejasné spôsoby písania názvu OĽANO budeme koalíciu, ktorú vedie (ale aj minulé názvy tejto strany), v ďalšom texte označovať len „oľanovci“.

Ak nastane situácia, že komisia nájde „dvojitého“ kandidáta, vyzve ho, aby vec napravil, pričom za to nie sú nijaké sankcie. V. Tankó si vybral oľanovcov. Nebudeme rozoberať túto anomáliu, len poukážeme na to, že u nich takýto prípad už bol. V roku 2019 komisia „našla dvojitého kandidáta“ Jána Krošláka (*1974), bývalého tenistu, ktorý bol na kandidátke oľanovcov (40. miesto) a SaS (140. miesto). Vybral si oľanovcov, čo mu vynieslo vo voľbách kreslo poslanca NR SR. Nebudeme

moralizovať, ale svedčí to o zmätku, ktorý je pre oľanovcov asi už príznačný.

Boxera, ktorý je málo známy, udalosť zviditeľnila (a že vraj zmätok je škodlivý...). Média i politici uštipačne dodávajú, že tým, že nebude na kandidátke Aliancie, však zrušil „čarovné“ 150. miesto Györgyovi Gyimesimu (mimochodom bývalému oľanovcovi). Ten už vo veľkom roní kde-kade krokodílie slzy nad tým, že prišiel o túto pozíciu.

Ďalšiu vec, ktorú je na slovenskej politickej scéne zbytočné komentovať, predstavuje proces vývoja jednotlivých strán a hnutí, ich vzniku, vývoja, rozdeľovania a zlučovania, niekedy aj kupovania názvov. Predsa však len poznamenáme, že v tomto chaose názvov a spôsobov ich písania sme dospeli k relatívnemu záveru, že kandiduje 12 subjektov s rovnakými alebo veľmi podobnými názvami ako v roku 2020 či predtým (započítame aj metamorfózy oľanovcov). 5 subjektov vzniklo po voľbách vo februári 2020. Zvyšné subjekty sú staršie a menili svoj názov (niektoré aj viackrát), alebo sa spojili do nejakého „mačkopsovitého“ subjektu s kombinovaným pomenovaním niekoľkých strán.

V médiách sa ironicky píše o tom, že veľa skrachovaných politikov sa uchádza znovu o zvolenie. Čo je ešte desivejšie, sú takí, ktorí zakladajú úplne nové strany bez šance na zvolenie. Na výstrahu možno uviesť najmä „projekt“ arogantného Mikuláša Dzurindu (skutočného „zombíka“ slovenskej politickej scény) MODRÍ-Európske Slovensko, z ktorého sa nakoniec vykľul subjekt Modrí, Most-Híd.

Na zamyslenie je i projekt jedného z dvoch najhorších predsedov vlád Slovenska po roku 1993 Eduarda Hegera Demokrati. „Hegeromatovičovský“ odvodzuje svoje „dejiny“ od strany SPOLU-občianska demokracia založenej v januári 2018. V procese chaotického spájania pravicových strán prešla niekoľkými zmenami, až sa nakoniec jej predsedom stal na tajnom (!) zjazde 7. marca E. Heger, ktorý ju nechal zaregistrovať pod novým názvom.

Nechceme čitateľa unavovať ďalšími detailmi, ktoré sú neraz mrzké i hanebné a túto časť uzavrieme myšlienkou Milana Benkovského z príspevku 7. júla 2023 v Slove [Teátro pri predstavovaní kandidátov do volieb](#). V kontexte blížiacich sa volieb a (predpokladanej špinavej) kampane pred nimi, kde sa vtipne zmienil aj o 150. mieste na kandidátke ako tohtoročnom hite, napísal: „Nemožno však čakať zázraky a občan bude trpieť, ako bude. Niektorí si poplácú, iní budú otvárať šampanské. Taká je, žiaľ, politika.“

O dlhodobejšom pohľade na vývoj preferencií kandidujúcich subjektov

V množstve úvah o stave a vývoji preferencií sa zastavíme pri dvoch zdrojoch, ktoré ich analyticky hodnotia v dlhšom období.

Prvý je český materiál „[Unikátní model. Kdo vyhraje na Slovensku parlamentní volby](#)“, ktorý pripravili Kateřina Mahdalová a Michal Škop. Ide o model, ktorý je známy ako „poll of polls“, teda prieskum prieskumov. Opiera sa o podrobný výpočet celkového váženého priemeru pre každú stranu v uskutočnených prieskumoch. Podľa autorov zahŕňa všetky prieskumy, ktoré uskutočnili agentúry AKO, FOCUS, IPSOS, MEDIAN SK, NMS Market Research Slovakia, Polis a Actly od volieb vo februári 2020.

Interaktívny graf ukazuje vážený priemer z hodnôt v prieskumoch v jednotlivých mesiacoch. V júni 2023 vážený priemer v uskutočnených prieskumoch predstavoval pre:
Smer-SSD – 18,6 % (najmenej mal 8,8 % /november 2020/ a najviac 20,1 % /apríl 2020/),
Hlas-SD – 15,5 % (od 12,1 % /júl 2020/ po 23,1 % /marec 2021/),

Progresívne Slovensko (ďalej len PS) – 13,8 % (od 5,7 % /september 2020/ po 13,8 % /jún 2023/),
Republika – 8,4 % (od 2,0 % /marec 2021/ po 8,4 % /máj 2023/),
Sme rodina – 6,8 % (od 5,7 % /január 2021/ po 10,0 % /apríl 2020/),
OLaNO – 6,6 % (od 6,2 % /marec 2023/ po 25,6 % /apríl 2020/),
SaS – 6,5 % (od 6,5 % /jún 2023/ po 14,1 % /december 2020/),
KDH – 6,0 % (od 4,0 % /júl 2021/ po 6,6 % /august 2022/),
SNS – 4,2 % (od 1,7 % /december 2020/ po 4,2 % /jún 2023/).

Iný pohľad predstavuje „rozpätie“ nameraných hodnôt v jednotlivých prieskumoch od marca 2020. Uvedieme najnižšiu a najvyššiu hodnotu.

Smer-SSD: 6,3 % (november 2020) – 22,4 % (marec 2023),
Hlas-SD: 13,5 % (január 2022) – 26,5 % (október 2020),
PS: 6,7 % (marec 2020) – 13,8 % (jún 2023),
Republika: 0,3 % (marec 2021) – 9,9 % (marec 2023),
Sme rodina: 5,0 % (december 2020) – 12,8 % (jún 2020),
OLaNO: 4,3 % (marec 2023) – 29,9 % (apríl 2020),
SaS: 4,7 % (jún 2023) – 16,2 % (december 2020),
KDH: 3,0 % (júl 2020) – 7,7 % (máj 2022),
SNS: 1,0 % (január 2021) – 4,7 % (jún 2023).

Robiť ďalekosiahle závery z týchto údajov je dnes už trochu rizikové. Preferencie niektorých strán sú ako na hojdačke. Napriek tomu však poukazujú na niektoré trendy, nad ktorými má cenu zamyslieť sa. Niekoľko mesiacov po voľbách väčšinu voličov držala ešte ich nálada. Po čachroch novej moci, ktoré vyvrcholili pri pandémii, sa všetko začalo meniť. Vládne strany strácali v preferenciách „pôdu pod nohami“, čo ešte zosilnelo po vládnej kríze, ktorá vyvrcholila odvolaním predsedu vlády E. Hegera v decembri 2022. Doplatila na to Za ľudí, ktorá je pred zánikom a z bahna, do ktorého zapadla po krk, sa ju pokúša vytiahnuť princípál oľanovskej koalície.

Preferenciám Smeru-SSD uškodil rozkol v radoch jeho poslancov, ale postupne silnel a od februára 2023 sa usadil na prvom mieste. Preferencie Hlasu-SD sa rýchlo dostali veľmi vysoko, ale od konca roku 2021 začali padať. Podivný je vzostup Progresívneho Slovenska, ktoré sa na jeseň 2022 „prepracovalo“ na tretie miesto. Ide najmä o dôsledok silnej mediálnej manipulácie a možno aj bublinu, ktorá môže aj splasnúť. Na štvrté miesto sa dostala Republika, ktorá má v hlavnom mediálno-politickom prúde povestť krajne pravicovej strany. Nad hranicu parlamentného kvóra sa postupne dostalo aj KDH. SNS, ktorá na tom bola preferenčne veľmi zle, sa tiež podarilo zosilniť, zrejme aj z dôvodu prijatia na kandidátsku listinu viacerých známych osobností z národne orientovaných strán a kruhov.

Predvolebný beh sa len začína, ale okrem týchto 9 strán sú šance ďalších subjektov dostať sa do NR SR mizivé. V kampani budú viaceré kontroverzné procesy. Pôjde najmä o surový, masívny politicko-mediálny útok proti Smeru-SSD a národne orientovaným silám. Bude to aj nemilosrdný boj pravicových subjektov medzi sebou. Okrem toho sa vyvinie neprirodzený maximálny mediálno-politický tlak na to, aby sa do NR SR dostali aj Demokrati. Ak sa tak stane, bude to len na úkor ďalších pravicových strán, najmä SaS (ktorá vystupuje pod politicky-marketingovým pomenovaním SASKA), KDH a oľanovskej koalície.

Iný pohľad poskytol materiál „Volebné dáta 90 dní pred voľbami – s komentárom“ 3. júla na facebookovej stránke Dáta bez páťosu. Pripravil sa s využitím údajov @KAPA 12 – Analytics Uvádza sa tam: „Z tých strán, ktoré 3 mesiace pred minulými voľbami vo februári 2020 mali pod 5 % v prieskumoch sa ani jedna nedostala do parlamentu. A to tam boli aj strany s 2-3-4 a aj takmer 5 %. ...Stále hrozí, že sa do parlamentu nedostane niektorá zo strán, ktoré sú okolo 5-6-7 %. A to platí tak o SNS, ako aj o SME rodina, SAS, KDH a OĽaNO.“

Pri dynamike vývoja preferencií od mája do júna sa v materiáli poukazuje na to, že:

- SMER by vyhral voľby s takmer 19% („získava“ voličov),
- HLAS by bol by s takmer 16% prvý porazený („stráca“ voličov),
- PS preferenčne marginálne stúplo na takmer 14%, ale len vďaka poklesu volebnej účasti („stráca“ voličov),
- Republika má 8 % („stráca“ voličov),
- SASKA má 6,65 % („stráca“ voličov),
- OĽaNO má tiež 6,65 %, ale kleslo („stráca“ voličov),
- SME Rodina má 6,6 % („získava“ voličov),
- KDH preferenčne stúplo tesne nad 6 % („získava“ voličov),
- SNS má 4,8 % („získava“ voličov). Inde sa však už uvádza, že v poslednom prieskume sa dostala cez 5 %, čo môže zamiešať zloženie nového parlamentu.

Použité boli údaje z prieskumov agentúr MEDIAN SK, FOCUS, IPSOS a AKO z marca, apríla, mája a júna roku 2023.

Za zmienku stojí dnes ojedinelý názor, ktorý asi vydesil PS. Politológ Jožo Lenč na svojej facebookovej stránke 27. júna uviedol, že volebný pokus tejto strany môže vďaka jeho spôsobu a obsahu skončiť aj pod 10 %, čo bude menej ako dosiahne Republika.

Zatiaľ posledný prieskum Focusu, ktorý sa konal od 21. do 28. júna na reprezentatívnej vzorke 1 012 respondentov, bol zverejnený 30. júna. Voľby by vyhral Smer-SSD s 19,0 % pred Hlasom-SD s 16,3 % a PS s 13,5 % hlasov. Štvrtá by skončila Republika s 9,0 %. Nasledujú Sme rodina (6,1 %), KDH (6,0 %), oľanovci (6,0 %), SNS (5,5 %) a SaS (5,0 %). Do NR SR by sa nedostala Aliancia (3,9 %) ani Demokrati (3,6 %).

Napokon niekoľko hypotéz o možných výsledkoch volieb

Nezostaneme len pri suchom, nudnom a dlhom uvádzaní nameraných preferencií. Hoci sú stále len orientačné, načrtujeme na ich základe niekoľko hypotéz so zohľadnením niektorých vlastných hodnotení vývoja slovenskej politickej scény:

1. Víťazom volieb by mal byť Smer-SSD, pričom jeho zisk by mal prekročiť 20 % hlasov (za priaznivých okolností by sa mohol blížiti aj k 25 %).
2. Na druhom mieste by sa mal umiestniť Hlas-SD. Budeme považovať za úspech, ak by získal viac ako 15 % hlasov.
3. Podľa vývoja zhruba za posledný rok by mohlo ako tretie skončiť PS.
4. Štvrtá priečka by mala pripadnúť Republike. V prípade týchto dvoch strán je už ťažšie predpovedať ich potenciálny zisk. Súhlasíme však s vyššie uvedeným záverom J. Lenča, že súboj o tretiu priečku môže byť napätejší, ako to vyzerá dnes.
5. Nastane politický bratovražedný boj medzi zvyškom strán spojených s „veľkou štvorkoalicou“, teda SaS (SASKOU), Sme rodinou a oľanovskou koalíciou. Ich fatálnym problémom je, že stále príliš bojujú s chimérou „lebo Fico, Smer (niekedy aj Hlas) a mafia“. Od marca 2020 však pokazili takmer všetko, čo sa pokaziť dalo. Voliči to vidia a prejavuje sa to aj v ich preferenciách.
6. Do tohto nemilosrdného spravodlivého pravicového boja sa zapojí aj KDH, ktoré vyššie uvedeným subjektom berie časť hlasov.
7. Takmer rovnakú šancu dostať sa do NR SR ako vyššie spomenuté subjekty, má SNS.
8. Pred bránami NR SR s veľkou pravdepodobnosťou zostanú Demokrati ako aj Aliancia.
9. Ďalšie subjekty nemajú najmenšiu šancu dostať sa do parlamentu.

Zhrnieme, že do NR SR sa môže dostať pri zhode náhod až 11 subjektov, čo by bol volebný unikát. Reálne predpokladáme, že ich bude 6, max. 9.

Aktuálne situácia nehrá v prospech Sme rodina (škandál s Borisom Kollárom budú využívať najmä PS a zvyšky „velkej štvorkoalície“). Hlasy, ktoré od nich odídu, však len minimálne pôjdu do SaS alebo oľanovskej koalície a už vôbec nie do PS. Viac ako v minulosti sa predpokladá, že psychopatický charakter principála oľanovcov a jeho snaha zháňať kandidátov aj „na ulici“ sa vyčerpala a už nezaberie. Koniec-koncov ani štýl R. Sulíka už nepriťahuje, nehľadiac na to, že sám sa niekoľkokrát nielen pred I. Matovičom ale aj celou politickou scénou hanebne ponížil a získal aj ďalšie zlé body ako „zhadzovač“ vlád.

Počítame nie so špinavou, ale podlou predvolebnou kampaňou. Bude sa strašiť tak, ako sme to doteraz nezažili. Prím budú hrať média hlavného prúdu a mimovládne organizácie napojené na zahraničnú podporu v duchu nepriznaných inštrukcií z oboch Bruselov (natovského i úniového) pri tom urobia všetko pre to, aby sa zvýšil počet hlasov pre PS a Demokratov. Skeptici predpokladajú, že aj prezidentka SR, potom ako vyhlásila, že druhýkrát kandidovať nebude, v kampani nezostane, verná svojej línii, nadstraníckou a využije možnosti „citlivo“ negatívne reagovať na Smer-SSD.

Záverom

Je ešte viacero tém, ktoré sú v súčasnej situácii živé a budú sa meniť. K vývoju v poli bežcov k parlamentnej méte sa preto musíme aj napriek asi nielen teplotne, ale aj politicky horúcemu letu, vrátiť. Najlepšie tak zhruba za mesiac.

AUTOR: František Škvrnda

[ZDROJ](#)